

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie
złp 12. — Miesięcznie złp. 4.
Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 241.

Prenumerata na prowincyi z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

W WARSZAWIE, dnia 12 Września 1831 roku, w Poniedziałek.

— Odezwa do Polaków wydana dnia 26 lipca, była umieszczoną w piśmie Warszawskich jako tłumaczenie z gazet Berlińskich; odebraliśmy polecenie umieścić ją jak była w oryginale.

Polacy! Odezwa nasza z dnia 5 (17) grudnia dała wam poznać nasze chęci. Dotąd ich nie uznawano. Monarcha wasz podawał wam sposoby sprostowania chwilowego błędu przez spieszne powrócenie do obowiązku. Zamiast słuchania głosu Jego, poszliście za zdradliwymi poduszczeniami kilku dumnych, którzy nagnawają się z losu ludów. Ci ludzie nieszczęścia chcieli wszelkie pojednanie uczynić niepodobnym. Pobudzili was do czynów, które powinny były zgubić was bez powrotu i zamknąć wam na zawsze drogę przebaczenia. Przypisywali królowi waszemu zamiary dalekie Jego myśli. Tymczasem wszczęta została krwawa i uporna walka. Okropnie kłęski złączyły się na waszą ojczyznę. Tysiące walecznych waszych padło ofiarą zgubnego zaślepienia. Lecz Opatrzność Boska nie dozwoliła ażeby ziściły się dumne widoki tych, którzy krew waszą i bogactwa kraju waszego marnują. Już prowincje cesarstwa, które oni do powstania przyprowadzić starali się, powróciły do porządku i posłuszeństwa. Oddziały przeznaczone do zanieśienia tamże zamieszania i spustoszenia, zostały częścią zniszczone, częścią na obce zapędzone ziemie. Wojska posłane dla walczenia z nieprzyjaciółkami, wzmocnią wkrótce wojsko główne. To przebyło już Wistę którą za nieprzeważającą uważaliście zapórę. Wyrusza ono ku Warszawie. Nowe przygotowują się boje. Skutki tychże nieszczęsna tylko być mogą. W tej stanowczej chwili, obracamy się jeszcze do was ze słowami pokoju i łaskawości. Obyście zdołali lepiej je dziś zrozumieć. Ci, którzy chcieli uczynić was uczestnikami swych zbrodni i pociągnąć was z sobą do zguby, starali się zrodzić w pośród was przekonanie jakobyście nie mieli do wyboru tylko śmierć rozpacz, lub katusze i wygnanie. Nie dawajcie wiary tak nienawistnym poduszczeniom. Wypad-

ki, które się wydarzyły, nie zamknęły wam drogi ratunku. Powróćcie do obowiązku: zrzeczcie się szczerze zbrodniczych zamiarów, a będziemy jeszcze przyjąć was gotowi. Ojcowskie uczucia, które natchnęły nam ukaz amnestji z dnia 4 czerwca, naszymi krokami względem was kierować będą. Spieszna atoli i całkowita uległość może jedynie nadać wam do tego prawo. — Dan w Carskiem Siole, dnia 17 (29) lipca roku Pańskiego tysiąc osmset trzydziestego pierwszego, a Panowania Naszego, szóstego. (podpisano) *Mikołaj*. — Przez Cesarza i Króla, minister sekretarz stanu Stefan hr. *Grabowski*. Zgodno z oryginałem: Minister sekretarz stanu Stefan hr. *Grabowski*.

— Gdy wojska Cesarzkie przeszły Wistę, ogłoszono następującą odezwę do mieszkańców królestwa Polskiego:

«Po przejściu na lewy brzeg Wisły, wzywam wszystkich mieszkańców królestwa Polskiego, ażeby pozostając w swoich domach spokojnie oddali się bez obawy zatrudnieniom swoim. Wiem, iż wielu z włościan wprowadzeni w błąd przez ludzi źle myślących, podnieśli oręż przeciwko prawemu swojemu rządowi. Wzywam ich, aby złożyli broń, powrócili do pierwszych siedlisk swoich, do dawnych zatrudnień. Ogłaszam: 1) Że wszyscy włościanie wzięci z orężem w rękę, będą oddaleni od swojego rodzeństwa. 2) Że spokojność i własność tych, którzy pozostaną w swych domach, będą nienaruszone. Nie u mieszkańców nie będzie wzięto bezpłatnie, za wszystko będzie zapłacono; za trawę i drwa będą wydawane kwitacje, które w swoim czasie będą przyjęte na rachunek podatków. 3) Dla wprowadzenia porządku i sprawiedliwości w miejscach przez wojska nasze zajmujących się, ustanawia się tymczasowy rząd, naczelnikiem którego przeznacza się generał-major *Dombrowski*, do niego obowiązani mieszkańcy udawać się we wszelkich swoich potrzebach i rozrządzenia jego wypełnić bezsprzecznie. Spodziewam się, że środki przestępnie przed-

siewzięte, będą skuteczniejsze, i że mieszkańcy królestwa Polskiego, powrócą do swego obowiązku. — Główno-komenderujący Cesarsko-Rossyjską czynną armją, jenerał feldmarszałek hr. *Paszkiewicz Erywański.*»

— *Hrabia Witt, jenerał jazdy, gubernator wojenny miasta stołecznego Warszawy.* Dochodzi mię wiadomość, iż oficerowie różnych stopni wojska Polskiego, którzy niezłączyli się z korpusami do których należeli, pozdej mówawszy znaki wojskowe i mundury, bawią w Warszawie potajemnie, niemeldując się nikomu i niedopełniając przepisów, względem postępowania sobie w przypadkach podobnych, wydanych; gdy dobry porządek wymaga bezwarunkowego dopełnienia tego co od wyższej władzy jest postanowionem, bez roztrząsania dogodności powodów, a ukrywanie się i uchylanie od tego co w względzie ogólnego dobra, za potrzebne jest uznanem, słuszny daje powód do podejrzenia czyli zamiary takowych osób nie są przeciwne dążeniu zwierzchności do utrzymania bezpieczeństwa publicznego, zwłaszcza w czasie wojny; przeto, uwiadomiam niniejszém wszystkim którzy się w położeniu powyżej wskazanem znajdują, ażeby, bez najmniejszej zwłoki, dopełnili to co w tej mierze już obwieszczonem zostało. Ostrzegam ich niemniej, iż w przeciwnym razie, jako burzyciele uważani i pod sąd wojenny oddani zostaną. Dla tém pewniejszego dojścia, zamierzonego niniejszém obwieszczonem celu, wkładam na wszystkich właścicieli domów, równie jak ich lokatorów, obowiązek, żeby mieszczące się u nich osoby, których się to dotyczy, o tym przepisie uwiadomili i zagnlili ich do dopełnienia onego; a w razie oporu, donieśli o tém komendantowi miasta. Zaniedbanie bowiem tej ostrożności ściągnie niechybnie na nich przykre skutki, od których się przez zachowanie onej ochronić mogą.

— *Jenerał jazdy, hrabia Witt, gubernator wojenny miasta stołecznego Warszawy.* — Gdy okoliczności które pociągnęły za sobą uzbrojenie gwardji narodowej, a nawet szczególnych osób, przez wejście wojska Cesarsko-Rossyjskiego do Warszawy, zupełnie ustały; gdy niemniej, wszelkie rodzaje służby, wymagające siły zbrojnej, są już urządzone i zabezpieczone; przeto dopełniając polecenia Naczelnego Dowódcy JW. feldmarszałka hrabi Paszkiewicza Erywańskiego, ogłaszam co następuje:

1. Osoby wszelkich stopni, składające gwardję narodową, złożą zostającą przy nich dotąd broń palącą i sieczną wszelkiego rodzaju, jako to: karabiny, bagnety, pałasze, pistolety, kosy, piki etc., niemniej proch i fa, dunki, w arsenale tutejszym, na ręce JW. jenerała brygady Bontemps, dyrektora artyllerji, w przeciągu 48 godzin od czasu ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

2. Przepis ten również ma być dopełniony, w tymże przeciągu czasu przez wszystkie inne osoby do składu gwardji narodowej nienależące.

3. Po upłynieniu naznaczonego tu terminu, przedsięwzięta zostanie jak najściślejsza rewizja, a utajenie jakiegokolwiek broni niemniej ładunków i prochu, wedle całej surowości praw wojskowych, będzie karane.

Spodziewa się JW. feldmarszałek naczelnia komenderujący, iż, jak gwardja narodowa, w każdym zdarzeniu dała dowody dobrego ducha, tak i w dopełnieniu terażniejszego rozkazu stanie się dla innych osób, do niej nie należących, przykładem, a przez to zachęci ich do oszczędzenia sobie przykrych skutków, jakieby, przez przeciwnie postępowanie, niechybnie na siebie ściągnęły. — W Warszawie dnia 29 sierpnia (10 września) 1831 roku.

— *Jenerał major baron Korf, komendant miasta stołecznego Warszawy.* Ma sobie za obowiązek uwiadomić obywateli i mieszkańców Warszawy, iż należyty porządek co do służby wewnętrznej miasta już jest przywrócony. Wszystkie warty tak wewnętrzne jako i przy rogatkach dostatecznie obsadzone, nie dopuszczają najmniejszego nieładu; wysłane zaś patrole do części miasta odleglejszych, zabezpieczają od wszelkiego nadużycia mieszkańców tamże zamieszkałych. Nadto wydane są najsurowsze rozporządzenia, ażeby fury z produktami wszelkimi przybywały do Warszawy bez przeszkody i na podwoły zabierane nie były, i dla tego spodziewać się należy, że mieszkańcy wsiów, korzystając z łatwości spieniężenia produktów swoich, pospieszą z ich dostawą na targi Warszawskie.

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* Zaspakajając troskliwość mieszkańców stolicy względnie wymiany biletów bankowych, uczyniła w tej mierze odezwe do banku Polskiego, wskutku której na dniu dzisiejszym zawiadomiona została, że kassa wymiany już jest otwartą i działania swoje odbywa. Tę więc wiadomość rada municypalna mieszkańcom miasta udziela. — w Warszawie dnia 10 września 1831 r. — Prezes, *Osiński.* — Za radcę pióro trzymającego, *J. Wrzosek.*

— Jenerał Krukowiecki znajduje się w Warszawie. Mieli także pozostać panowie Prądyński i Chrzanowski.

— Cholera w Warszawie ani się zwiększa ani się zmniejsza.

— Już wszystkie barykady i palisady porobione wśród ulic Warszawy, rozbranemi zostały.

— Dnia wczorajszego kilkunastu więźni zatrzymanych w domu prochownia zwanym, zamierzono wyłamać się z więzienia. Kilku z nich zostało zabitych, a kilku umknęło.

— Dnia 8 b. m. pochowano zwłoki Ignacego Sternberga urzędnika Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, oficera pompierów, który poległ przy gaszeniu pożaru za rogatkami Wolskimi.

ANGLIJA. — *Z Londynu 18 sierpnia.* — Na jednej z odbytych niedawno konferencji, postawie wielkich mocarstw mieli postanowić, że cytadella i reszta fortyfikacji w Antwerpji, mają być zniszczone.

— Flotta Sir Edw. Codringtona, ciągle jeszcze stoi w miełiznach, otrzymała mapy morza północnego, opatrzona się już w wodę i żywność, i jest gotowa do wyjścia pod żagle; lecz jeszcze nie otrzymała instrukcji.